

Annebros likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling

Fastställs av rektor i dialog med personal, elever och lokal styrelse.

Merita Xhemajli
Rektor

Annebro rektorsområde/Dösjebroförskola

Karabyvägen 531, 244 41 Dösjebro
046739741 • merita.xhemajli@kavlinge.se • www.kavlinge.se

Välkommen till Annebro rektorsområde -Dösjebroförskola

Inledning

Vår vision är att alla barn har nyfikenhet och lust att lära och möjlighet att växa, utvecklas och lyckas i kreativa och stimulerande lärmiljöer, inomhus såväl utomhus. Vi vill ta vara på det stora i att vara en liten enhet.

Vi sätter barnet i centrum och arbetar aktivt för att göra alla på förskolan delaktiga. Ett led i detta är vårt arbete med värdegrunden. Med stöd av vuxna tar barnen ansvar för och påverkar frågor som de är intresserade av. Detta är en av våra strategier för att öka delaktigheten och minska utanförskap, mobbning, diskriminering och trakasserier.

På vår förskola tar vi avstånd från alla former av diskriminering och annan kränkande behandling vare sig det handlar om barn eller personal. Vår likabehandlingsplan grundar sig på diskrimineringslagen (2008:567), samt skollagen (SFS 2010:800).

Annebros likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling skall verka för att främja barnens lika rättigheter oavsett *kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, könsöverskridande identitet eller uttryck, ålder* samt *förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling* inom vår förskola. Likabehandlingsplanen är ett levande dokument där förbättringar av våra rutiner sker löpande. Den tas fram i samarbete med personal, barn och vårdnadshavare. Likabehandlingsplanen utvärderas och revideras varje läsår och redovisas inom det systematiska kvalitetsarbetet.

Syfte

Likabehandlingsarbetet handlar om att skapa en förskola fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. En trygg vardag är en förutsättning för att lära och utvecklas. Forskning har visat att systematiskt arbete mot kränkningar har effekt. Det handlar om att arbetet är långsiktigt och att såväl personal som barn är engagerade.

Förskolan har i uppdrag att arbeta för en miljö som är fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. En viktig utgångspunkt är att den enskildes upplevelse alltid måste tas på allvar. Lagen kräver att verksamheten ska bedriva ett målinriktat arbete för att främja lagens syfte.

Alla som är anställda eller har uppdrag vid Annebro rektorsområde är skyldiga att *förebygga, förhindra, upptäcka, utreda och åtgärda* trakasserier, diskriminering och annan kränkande behandling. Tillrättavisning är befogad för att upprätthålla ordning, även om barnet kan uppleva tillrättavisningen som kränkande. Förskolan fokus är att arbeta för barns lika rättigheter och möjligheter, och mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Övergripande mål

Vår målsättning är att all personal och alla barn i förskolan ska respektera och vårda vår gemensamma värdegrund, trivas och känna sig trygga.

- Vi tar ett gemensamt ansvar för **allas** välmående, det ska synas att vi bryr oss om varandra
- Vi arbetar aktivt med normer och värden samt attityder
- Vi använder ett vårdat språk
- Vi visar respekt och lyhördhet för andras åsikter och lyssnar på varandra
- Vi uppmuntrar till ansvar och delaktighet och skapar förutsättningar till inflytande
- Vi arbetar aktivt för goda och långsiktiga relationer
- Vi arbetar aktivt för att förebygga trakasserier, diskriminering och mobbning
- Vi ingriper vid kränkning antingen själva eller med hjälp av stödresurser
- Vi följer gemensamt utarbetade regler/rutiner

Kontaktuppgifter

Rektor Merita Xhemajli
Agnete Wiedling Fernandes
Skolpsykolog Camilla Rosberg
Skolkurator Åsa Frelin
Skolsköterska Sara Liebenhagen
Specialpedagog Nina Andersson

046-73 97 41, 0709-73 97 41
agnete.wiedling.fernandes@kavlinge.se
046-73 95 05
046-73 95 40
046- 73 93 91
nina.andersson@kavlinge.se

Trygghetsteamet

Rektor Merita Xhemajli
Bitr. rektor Lisbeth Sandberg
Skolsköterska Sara Liebenhagen
Fritidspedagog Zara Hägerklint
Lärare Kristin Lönnblad
Lärare Björn Nilsson
Förskolelärare Angela Kurzböck

046-73 97 41
046-73 97 45
046-73 93 91
046-73 98 20.
046-73 97 40
046-73 97 40
046-73 97 47

Viktiga telefonnummer och epostadresser

Barn- och elevombudsmannen
Tel 08-586 080 00,
beo@skolinspektionen.se

Skolverket

Tel 08-527 332 00, E-post:
upplysningstjansten@skolverket.se

Skolinspektionen

Tel: 08-586 080 00,
E-post: skolinspektionen@skolinspektionen.se

Diskrimineringsombudsmannen

Tel 08-120 20 700
E-post: do@do.se, www.do.se

BRIS

Tel 116 111
<http://www.bris.se>

Rädda barnen

Tel 08-698 90 00
E-post: kundservice@rb.se

Ordningsregler och trivselregler för förskolan på Annebro rektorsområde

På vår förskola vill vi att:

- ☒ alla ska känna sig välkomna och trygga
 - Vi vuxna tar emot barnen på ett positivt sätt och är närvarande där barnen vistas. Vi uppmuntrar barnen att berätta för oss om de hör eller ser något som inte är bra eller om de själva blir illa behandlat. Detta är inte att "skvallra!"
- ☒ alla barn ska trivas
 - Vi ser barnet med alla dess känslor och behov och bemöter och utvecklar utifrån detta
- ☒ alla barn ska vara en bra kompis
 - På förskolan jobbar alla avdelningar med kompisolen och hur vi förhåller oss till varandra. Vi pratar med barnen om: "hur vill du att en kompis ska vara till dig, vad kan du göra när ett barn är ledset, vad kan du göra om ett annat barn vill ha samma leksak."

All personal ska alltid stanna upp och uppmana "bråkande barn" att sluta även om de säger "det är på skoj." Vi ingriper bestämt och konsekvent vid alla incidenter vi ser, visar tydligt vårt förhållningssätt att inte accepterar deras beteende.

- Pedagogen som upptäcker eller blir tillkallad samtalar med barnen
- Avdelningspersonal informeras
- Avdelningspersonal informerar föräldrarna
- Vid behov ordnas möte med föräldrarna

Vad ska vi tänka på:

- ☒ var vänlig och ta hänsyn
- ☒ pratar med andra som du vill att de ska prata med dig
- ☒ knuffa, sparka och håll inte fast i någon – prata istället med varandra
- ☒ reta och skratta inte åt någon
- ☒ berätta eller kalla om hjälp om någon utsätts för kränkande behandling
- ☒ gå när du är inomhus
- ☒ förskolans leksaker delas av alla, vi frågar om vi vill låna något
- ☒ vi kastar inga saker och slår inte medvetet sönder något

Utomhus:

- ☒ förskolans grindar ska **alltid** vara stängda, tänk på barnens säkerhet!
- ☒ vi klättrar inte i fruktträden
- ☒ vi uppmanar barnen att försiktig klättra i träden
- ☒ vi har en cykelfri dag i veckan, schemat finns i lekförrådet
 - vi lär barnen att bromsa i backen i backen och de får ej knuffa på varandra på cykeln
 - inga bilar, cyklar och pulkor ska köras mot staketet
 - vi kör cyklarna i förrådet innan vi lämnar gården
 - vi cyklar på våra "vägar" och på backen cyklar vi åt samma håll
- ☒ med hänsyn till de yngre barnen sitter vi på rumpan när vi åker rutschkana
- ☒ vi markerar barnens närvaro/frånvaro

Giltighetstid och processen för framtagandet av likabehandlingsplanen

Planen är giltig från och med den 23 januari 2015 till och med den 22 januari 2016.

Årligen genomförs kartläggning av trygghet och trivsel på förskola, skola och fritidshem genom enkäter, enskilda samtal med elever och vårdnadshavare. Därefter upprättar trygghetsteamet en likabehandlingsplan för läsåret.

Likabehandlingsplanen presenteras på Lokal styrelse, föräldramöten och personalens arbetsplatsträff. Vid olika tillfällen men framförallt vid avvikande händelser pratar vi med våra barn utifrån deras ålder och mognad om likabehandlingsplanen.

Den gällande likabehandlingsplanen utvärderas löpande under ledning av trygghetsteamet och revideras inför nytt läsår. Uppföljningen och utvärderingen redovisas i förskolans årliga kvalitetsrapport.

Läroplan och lagtexter

Detta dokument anger, i enlighet med skollag, diskrimineringslag och läroplan, hur vi ska handskas med olika förekomster av kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Förskolan/skolan har ett särskilt ansvar för att utsatta barn/elever får den hjälp de behöver. Varje incident av diskriminering eller kränkande behandling ska resultera i en reaktion från de vuxna i förskolan/skolan.

I **Förskolans läroplan** Lpfö 1998 reviderad 2010 står det bl.a.:

En viktig uppgift för förskolan är att förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktningen för varje människors egenvärde och respekten för vår gemensamma miljö.

Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med svaga och utsatta är värden som förskolan ska hålla levande i arbete med barnen.

Förskolan ska motverka traditionella könsroller och könsroller. Flickor och pojkar ska ha samma möjligheter att pröva och utveckla förmågor och intressen utan begränsningar utifrån stereotypa könsroller.

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar förståelse för att alla människor har lika värde. Inget barn i förskolan ska utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling.

Verksamheten ska syfta till att barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt. Medvetenhet om det egna kulturarvet och delaktighet i andras kultur skall bidra till att barnen utvecklar sin förmåga att förstå och leva sig in i andras villkor och värderingar.

Lagarnas syfte

Alla ska känna sig trygga i förskolan/skolan. Ingen ska diskrimineras på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Det finns två lagar som ska skydda barn/elever från kränkningar, diskriminering och trakasserier i förskolan/skolan; Skollagen och Diskrimineringslagen.

Skollagen

"Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling. Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet." (Kap. 1, 5 §)

Enligt 6:e kapitlet i skollagen ska huvudman se till att det i varje verksamhet:

- *"bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever"* (Kap.6,6 §)
- *"genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling"* (Kap. 6, 7 §)
- *"varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever"* (Kap.6. 8 §)
- *"Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling"* (Kap.6, 9 §)
- *"personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn"* (Kap.6, 10 §)
- *"Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för repressalier på grund av att barnet eller eleven medverkat i en utredning enligt detta kapitel eller anmält eller påtalat att någon handlat i strid med bestämmelserna i kapitlet"* (Kap.6, 11 §)

Det är Barn-och elevombudsmannen som övervakar reglerna om kränkande behandling i [förskolan/skolan](#).

Diskrimineringslagen

Det är en grundläggande mänsklig rättighet att inte bli diskriminerad. Alla barn/elever i skolan ska ha samma rättigheter att vistas i förskolan/skolan utan att utsättas för någon form av kränkande behandling.

"Den som bedriver verksamhet som avses i skollagen (2010:800) eller annan utbildningsverksamhet (utbildningsanordnare) får inte diskriminera något barn eller någon elev, student eller studerande som deltar i eller söker till verksamheten. Anställda och uppdragstagare i verksamheten ska likställas med utbildningsanordnaren när de handlar inom ramen för anställningen eller uppdraget" (Kap. 2, 5§)

I diskrimineringslagen (2008:567) finns bestämmelser som har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter inom utbildningsområdet oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Det är Diskrimineringsombudsmannen som övervakar diskrimineringslagen.

Definitioner

Främjande värdegrundsarbete: bedrivs systematiskt och långsiktigt, riktar sig till alla samt ska vara en del i det vardagliga arbetet. Det främjande arbetet genomsyrar den pedagogiska verksamheten och skapar möjligheter för goda relationer, samtal och aktiviteter som sammanför människor för att skapa värderingar om allas lika värde.

Förebyggande värdegrundsarbete: regelbunden kartläggning och analys av [barnens](#)/elevernas trygghet och trivsel i syfte till att förhindra att situationer uppstår där personer känner ett obehag eller kränks/trakasseras/diskrimineras.

Likabehandling: med begreppet likabehandling menas att alla barn eller elever ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett någon av diskrimineringsgrunderna. Det innebär dock inte alltid att alla barn och elever ska behandlas lika, se indirekt diskriminering.

Diskriminering: är ett övergripande begrepp för negativ särbehandling av individer utifrån de sju olika diskrimineringsgrunderna kön, etnisk tillhörighet, funktionshinder, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck och ålder.

Kön: att någon är flicka eller pojke, kvinna eller man. Även transsexuella, alltså personer som har ändrat eller kommer att ändra könstillhörighet, skyddas utifrån diskrimineringsgrunden kön. Förskolan/skolan ska förhindra att barn/elever diskrimineras och trakasseras på grund av sin könstillhörighet.

Etnisk tillhörighet: att någon tillhör en grupp av individer som har samma hudfärg, nationalitet eller liknande förhållande. Den etniska tillhörigheten bygger på självidentifikation. Det är alltså individen själv som definierar sin eller sina etniska tillhörigheter.

Funktionshinder: är varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga. Funktionshinder kan vara medfödda eller uppstå till följd av en skada. Funktionsförmågan varierar beroende på situation och miljö. Det kan t.ex. röra sig om synskada, hörselskada, förlamning men också om mindre synliga funktionshinder såsom allergier, ADHD, ADD, Aspergers syndrom, dyslexi eller liknande.

Religion och annan trosuppfattning: alla har rätt till sin egen trosuppfattning. Annan trosuppfattning innefattar uppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning, t.ex. buddism eller ateism.

Sexuell läggning: homosexualitet, bisexualitet, transsexualitet eller heterosexualitet.

Könsöverskridande identitet: omfattar de flesta transpersoner och är ett begrepp som används om människor som bryter mot samhällets normer kring könsidentitet och könsuttryck. Barn/elever får inte diskrimineras och trakasseras på grund av att de bryter mot mönster för hur pojkar och flickor förväntas vara eller se ut.

Ålder: menas uppnådd levnadslängd. Ingen får diskrimineras eller trakasseras på grund av sin ålder.

Direkt diskriminering innebär att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan utifrån någon av diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering innebär att någon missgynnas för att alla ska behandlas lika t.ex. serveras alla samma mat oavsett vad de har behov av, t.ex. beroende på religiösa skäl eller allergier.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker en individs värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som upprepas och är systematiskt utförda är mobbning. Trakasserier kan även vara av sexuell art. Det kan handla om ovälkomna beröringar, blickar, förslag eller bilder som är sexuellt anspelade och upplevs som kränkande. Det kan även handla om sexuellt språkbruk.

Kränkande behandling är en handling som kränker någons värdighet men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Kränkningarna kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. En viktig utgångspunkt är den individuella upplevelsen av en kränkning och att denna upplevelse alltid måste tas på allvar.

Lagen anger också ett förbud mot repressalier. Ett barn/en elev får inte utsättas för repressalier när han/hon påtalat, anmält eller medverkat i en utredning om diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling.

Kränkande behandling kan vara:

- Fysisk (slag, knuffar)
- Verbal (hot, svordomar, retningar)
- Psykosociala (utfrysning, grimaser, blickar, alla går när eleven kommer)
- Visuellt (teckningar, lappar, sms, mms, fotografier och meddelanden på nätet)

Mobbing: är en form av kränkande behandling som innebär en upprepad negativ handling under en längre tid. Enstaka gräl eller meningsskiljaktigheter är inte mobbing.

Främjande och förebyggande arbete i förskolan

Enkäter

Kartläggning av trygghet och trivsel på förskolan sker årligen genom kommunens gemensamma trivselenkät. Årligen görs även Qualis trivselenkät av vårdnadshavare och personal. Analys av enkäter görs av rektor, personal och trygghetsteamet. En sammanställning av resultaten på enkäterna redovisas årligen vid föräldramöten.

Enskilda samtal

Regelbundna samtal sker kontinuerligt mellan pedagoger och barn för att skapa en trygg inlärningsmiljö. Varje termin samtalar ansvarig pedagog med barn och vårdnadshavare om hur barnet trivs i förskolan i samband med utvecklingssamtalet.

Värdegrundsarbete

Värdegrundsarbetet genomsyrar den dagliga verksamheten såväl inne som ute. Vi arbetar mycket för att varje barn blir sett, får göra egna val och känna sig nöjt. I leken, vid rollrekar och spel tränar sig barnen i att kommunicera med varandra och hur man förhåller sig i olika situationer till varandra. Att lyssna, respektera andras åsikter, vänta på sin tur eller be om ursäkt förväntas och krävs i det dagliga samspelet. Dramatisering av olika händelser och böcker med specifikt innehåll bidrar till att tydliggöra förhållningssätt som är bra accepterat, liksom beröringslekar och regellekar (under hökens vingar, kyckling och räven) mm.

Kartläggning av otrygga platser

Vecka 18 och 42 görs en kartläggning av de platser som barnen upplever som otrygga. De kan t.ex. markeras på en planritning av förskolans byggnad och utemiljö. De äldre barnen blir intervjuade av en pedagog i arbetslaget och för de yngsta är personalens iakttagelser viktiga. En sammanställning görs av varje avdelning och den lämnas in till trygghetsteamet för vidare analys och eventuella åtgärder upprättas därefter.

På förskolenivå

- Vi vuxna är alltid **närvarande** där barnen befinner sig. All personal är ansvarig för detta.
- Det är viktigt att alla på förskolan har ett **gemensamt förhållningssätt**. Reglerna som vi har kommit överens om ska följas av alla som jobbar hos oss.
- **Samhörighet:** Vi har gemensamma aktiviteter. Vi firar högtider tillsammans, har oftast gemensamt utevistelse, träffas till planerade sångstunder, har vid flera tillfällen "Gårdskul" för småbarnsavdelningarna, "Vasalopp" för alla avdelningar, vänskapsvecka med olika aktiviteter, temadagar mm.
3-5 årsavdelningar jobbar i verkstäder och har ett aktivt samarbete, gemensamma utflykter, teaterbesök mm. Ansvarig är enskilda pedagoger, arbetslaget eller varje enskild pedagog.
Vi har verksamhetsövergripande samarbete med skolan t.ex. värdegrundsdag, -vecka, Annebroloppet och skolbarnen kommer till avdelningar och läser böcker.
- Vi uppmanar föräldrar att vara **delaktiga** genom samtal, föräldramöte, informationskvällar, utvecklingssamtal, deltagande på möten av Lokala styrelsen eller firande av högtider. Pedagogerna bjuder in till utvecklingssamtal, föräldramöten eller firande av högtider.
- Vid behov har vi tillgång till **förskoleteamet** som består av specialpedagoger, psykolog och en logoped. Rektor resp. bitr. rektor kontakta teamet.

På avdelningsnivå

- Vi pratar med föräldrarna om regler och förhållningssätt på förskolan
- Vi ber föräldrarna att meddela oss om de har sett någon form av diskriminering eller kränkande behandling eller om de misstänker att det hänt deras barn något
- Vi arbetar tematisk kring värdegrunden, vi använder oss av kompisolen
- 5 åringar svarar på frågor i Qualisenkäten

På individnivå

- Vi är tydliga gentemot barnet att alla ha rätt att komma till tals och att det är viktigt hur vi betar oss mot varandra.
- Genom dokumentation synliggörs barnets positiva lärande

- **Barninflytande**

I det dagliga arbetet uppmuntrar vi barnen att säga ifrån vad de tycker om och vad de inte vill. Vi ställer ofta frågor för att stimulera barnen att fundera över saker och ting och att prata om sina tankar, idéer eller lösningar med oss. Vi provar även vad det enskilda barnet föreslår, om det fungerar eller om vi behöver hitta en annan lösning. Vi pedagoger är uppmärksamma på att varje barn, oavsett åldern får komma till tals och talar färdig. Vi observerar de yngre barns kroppsspråk så att även de blir hörda och sedda.

Värdegrundsarbete genom trygghetsteamet:

Trygghetsteamet träffas ca en gång per månad och går igenom, eventuellt utreder och följer upp tillbudsanmälningar som anmälts. Trygghetsteamet kartlägger hur förskola/skola/fritids systematiskt arbetar med värdegrunden och de är ytterst ansvariga för att personal och elever utvärderar och reviderar likabehandlingsplanen.

Frånvaro

När ett barn saknas, kollar vi i det digitala verktyget Dexter om barnets schema stämmer. Vi frågar personal som öppnar på morgonen om det kom något meddelande och ifall att ett syskon finns på en annan avdelning tar vi kontakt med resp. personal.

Fortbildning av personal

- Fem personer i Trygghetsteamet har påbörjat skolverkets kurs "Värdegrund och likabehandling i teori 7,5 p".
- Vi har påbörjat ett samarbete med Balli Lelinge, universitetsadjunkt vid Malmö Lärarutbildning. Samarbetet innefattar bl.a. fortbildning av personal i frågor som berör likabehandling och värdegrund.
- Rektorsområdet har fem utbildade värdegrundsledare som verkar för personalens värdegrundsarbete i frågor som rör service och bemötande.

Rutiner vid misstanke om kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering

Vi har nolltolerans mot alla former av diskriminering och kränkande behandling inom Annebro rektorsområde. Det gäller alla; barn, personal och vårdnadshavare. För att nå målet nolltolerans mot diskriminering och kränkande behandling ska all personal på förskolan ständigt vara uppmärksam på om kränkningar förekommer. All personal har ansvar för att kränkande behandling inte förekommer på vår arbetsplats. All personal har ansvar för alla barn på förskolan och har skyldighet att vara uppmärksam på vad som sker på alla platser där barnen vistas, inne och ute. Den som ser att kränkningar förekommer har en skyldighet att motverka kränkningen. Den som ser, men inget gör, är medskyldig till kränkningen.

Arbetsgång vid misstanke om kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering:

- Stöd den utsatte.
- Se till att han/hon har tillgång till en trygg zon. Stanna hos den utsatte.
- Ta reda på vad som hänt. Det är viktigt att du tar den utsattes upplevelser på allvar. Lägg inga värderingar i det du får berättat för dig. Du har fått ett förtroende.
- Kontakta berört barns pedagoger. Om det efter samtal och faktainsamling visar sig vara en "vanlig konflikt" arbetar personalen vidare enligt "Vid barns/elevs dåliga uppförande som inte bedöms vara kränkande, diskriminerande eller trakasserier".
- Vid misstanke om kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier kontaktas bitr. rektor/rektor.
- Utredning av händelsen inleds. Använd blankett om kränkande behandling, bilaga 1. Rektor beslutar om vem som ska ansvara för den fortsatta utredningen.
- Vårdnadshavare till de berörda barnen kontaktas inom 24 timmar av ansvarig pedagog.
- Beroende på kränkningens art gör bitr.rektor/rektor eventuellt en anmälan till socialtjänsten och/eller polisen.
- Om händelsen inneburit fara för liv och hälsa eller orsakats genom våld eller hot om våld ska bitr.rektor/rektor göra en anmälan till Arbetsmiljöverket.
- En snabb återgång till förskolan/skolan ska stödjas.
- Dokumentation av det inträffade samt att en utredning genomförs. Handlingsplan upprättas och dokumenteras av trygghetsteamet.
- Anmälan till huvudman beträffande kränkande behandling görs av bitr.rektor/rektor.
- Barnets sjukfrånvaro ska noggrant följas upp av avdelningspersonal.

Arbetsgång vid barns dåliga uppförande som inte bedöms vara kränkande, diskriminerande eller trakasserier:

- Direkt tillsägelse
- Samtal med den berörda eleven. Samtalsledare ansvarar för ev. dokumentation. Avdelningspersonal tar sedan över ansvaret att förvara dokumentationen.
- Samtal med inblandade för att medvetandegöra allas upplevelse. Samtalsledare ansvarar för dokumentationen. Avdelningspersonal tar sedan över ansvaret att förvara dokumentationen vid återkommande incidenter i "klasspärmen".

Arbetsgång vid misstanke om att personal kränker barn:

En anställd som upplever att en kollega eller annan vuxen kränker ett barn/en elev ska omedelbart prata med den som uppträder tvivelaktigt.

- Rapportera kränkningen till bitr.rektor/rektor inom 24 timmar
- Fyll i en rapport om kränkande behandling, se bilaga 1
- Bitr.rektor/rektor utreder händelsen. Samtal förs med berört barn, personal och vårdnadshavare.
- Handlingsplan upprättas

Nulägesanalys utifrån enkätsvar:

Föräldraenkät, Qualis

- Mitt barn trivs på förskolan (94%)
- Förskolan arbetar aktivt mot diskriminering och kränkningar (76%)

Barnens svar på frågan om otrygga platser:

- När det är mörkt och jag ska cykla ser jag inte så bra
- När det är mörkt känns det läskigt
- När det är mörkt i cykelförrådet
- Bakom backen, när jag är själv där
- Matsalen, när det är stora killar där
- På kullen
- I båten
- På toaletten när det är mörkt där

Nulägesanalys utifrån annan kartläggning:

Förskolan har på olika sätt tagit del av barns, vårdnadshavares och personals upplevelse av hur barn trivs på förskolan. De brister som har framkommit genom kartläggning av otrygga platser, observationer av barn, enskilda samtal med barn, utvecklingssamtal m.m. är:

- Otrygghet vid platser där ingen vuxen befinner sig
- För lite belysning vid vissa platser
- Toaletterna som otrygg plats pga. av belysning eller stängd dörr
- Stugan med dörr bakom lekförrådet

Åtgärder som vidtagits

- Ute på gården har ytterligare strålkastare installerats och belysningar i förråden är tända.
- Vid skymningen får barnen reflexvästar på sig.
- Pedagogerna cirkulerar på hela gården. På så vis kan vi uppmärksamma och upptäcka händelser i ett tidigt skede och ökar tryggheten hos det enskilda barnet.
- Pedagogen följer barnet som är otrygg, samtalar med barnet och uppmuntrar.
- Vi har pratat med barnen och uppmanar barnen att inte stänga dörren på toaletten för de barn som vill ha dörren öppet. Vi påminner barnet att tända ljus om de tycker att det är för mörkt.

Mål för verksamhetsåret 2015

- **Alla som arbetar på förskolan ska vara väl insatta och förtrogna med vår likabehandlingsplan resp. likabehandlingsarbete**
Genom t.ex. genomgång och revidering av Lbh på arbetsplatsträff, vid olika möten och relevant utbildning
- **Vi strävar efter att ingen ska behöva vara ensam eller känna sig utanför – alla är lika värda**
Genom t.ex. samtal i helgrupp, smågrupper, dramatisering av händelser med handdockor, att vuxna är delaktiga och leder barnet in i leken, genom att vara lyhörda och observant och ta ev. hjälp av förskoleteamet
- **Vi vill skapa överskådliga former för barns inflytande**
Genom att t.ex. ge barnen större utrymme för val av aktiviteter och lekar vid temadagar och fester, genom att börja med "Grön Flagg-samling" på en avdelning
- **Vi fortsätter att bygga goda relationer med föräldrarna**
Genom t.ex. föräldraaktiv inskolning, daglig dialog vid lämning och hämning, erbjudande av telefonkontakt när föräldrar är oroliga, god och lätt förståelig information om verksamheten genom att visa öppenhet och intresse utan att vara påträngande, genom inbjudan till delaktighet på föräldramöte, UP-samtal, temakvällar mm

Rapport om- kränkning eller diskriminering.

Datum för inlämnade till ansvarig rektor: _____

Datum och klockslag: _____

Plats för tillbud: _____

Vårdnadshavarna kontaktade: _____, datum: _____

Ärendet gäller, utifrån diskrimineringsgrunderna:

- Kön
- Könsöverskridande identitet eller uttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Sexuell läggning
- Funktionshinder
- Ålder
- Annan kränkande behandling

Typ av kränkning	Tillfällen	Inblandade
Fysiskt våld	Enstaka	Elev – Elev
Psykiskt våld	Upprepade	Elev – Vuxen
Kränkning, verbal		Vuxen – Elev
Kränkning, internet		Vuxen - Vuxen
Kränkning, materiell		

Inblandade personer: _____

Händelse beskrivning: _____

Vidtagna åtgärder

Underskrift av
